

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЪВЕТ

Брюксел, 14 май 2024 г.
(OR. en)

2020/0277(COD)
LEX 2345

PE-CONS 19/1/24
REV 1

JAI 233
ASILE 29
MIGR 60
CODEC 398

**РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
ЗА СПРАВЯНЕ СЪС СИТУАЦИИ НА КРИЗА И ФОРСМАЖОРНИ ОБСТОЯТЕЛСТВА
В ОБЛАСТТА НА МИГРАЦИЯТА И УБЕЖИЩЕТО
И ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/1147**

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/...
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 14 май 2024 година

**за справяне със ситуации на криза и форсмажорни обстоятелства
в областта на миграцията и убежището и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1147**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 78, параграф 2, букви г) и д) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,

в съответствие с обикновената законодателна процедура³,

¹ ОВ С 155, 30.4.2021 г., стр. 58.

² ОВ С 175, 7.5.2021 г., стр. 32.

³ Позиция на Европейския парламент от 10 април 2024 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 14 май 2024 г.

като имат предвид, че:

- (1) При създаването на пространство на свобода, сигурност и правосъдие Съюзът следва да осигурява отсъствието на контрол на лицата на вътрешните граници, да развива обща политика по въпросите на убежището и миграцията, контрола на външните граници и връщането, и да предотвратява неразрешените движения между държавите членки, на основата на солидарност и справедливо разпределение на отговорностите между държавите членки, като наред с това тази политика трябва да бъде справедлива спрямо гражданите на трети държави и лицата без гражданство и да зачита изцяло основните права.
- (2) Необходим е всеобхватен подход с оглед укрепването на взаимно доверие между държавите членки, като се отчита, че ефективността на цялостния подход зависи от съвместното разглеждане и интегрираното прилагане на всички компоненти.

- (3) Съюзът и неговите държави членки е възможно да бъдат изправени пред свързани с миграцията предизвикателства, които могат да бъдат много разнородни, по-специално по отношение на мащаба и състава на пристигащите. Поради това е от съществено значение Съюзът да разполага с разнообразни инструменти, за да може да реагира на всички видове ситуации. Цялостният подход, очертан в Регламент (ЕС) 2024/... на Европейския парламент и на Съвета⁴⁺, включително чрез партньорство със съответните трети държави, следва да гарантира, че Съюзът разполага със специфични правила за ефективно управление на миграцията, по-специално по отношение на задействането на задължителен механизъм за солидарност, както и че са въведени всички необходими мерки за предотвратяване на кризи. С настоящия регламент се определят правила, които допълват този подход, както и правилата, предвидени в Директива 2001/55/ЕО на Съвета⁵, които могат да се прилагат едновременно.

⁴ Регламент (ЕС) 2024/... на Европейския парламент и на Съвета от ... относно управлението на убежището и миграцията и за изменение на регламенти (ЕС) 2021/1147 и (ЕС) 2021/1060 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 604/2013 (ОВ L, ..., ELI:....).

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)], и въведете номера, датата, заглавието, препратката към ОВ и ELI на този регламент в бележката под линия.

⁵ Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 година относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите-членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием (ОВ L 212, 7.8.2001г., стр. 12).

- (4) Въпреки въвеждането на необходимите превантивни мерки не може да се изключи възникването на ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства в областта на миграцията и убежището поради обстоятелства извън контрола на Съюза и неговите държави членки. Такава извънредна ситуация може да бъде масовото пристигане на граждани на трети държави и лица без гражданство на територията на една или повече държави членки или ситуация на инструментализиране на мигранти от страна на трета държава или враждебно настроен недържавен субект с цел дестабилизиране на държавата членка или на Съюза, или ситуация на форсмажорни обстоятелства в държавата членка. При тези обстоятелства е възможно мерките и гъвкавостта, предвидени в Регламент (ЕС) 2024/...⁺ и Регламент (ЕС) 2024/... на Европейския парламент и на Съвета⁶⁺⁺, да не са достатъчни за справяне с такива извънредни ситуации. Тези извънредни ситуации се различават от ситуациите, в които дадена държава членка е изправена пред значима миграционна ситуация поради кумулативния ефект на пристиганията върху добре подготвената ѝ система за убежище, приемане и миграция, или в които дадена държава членка е подложена на миграционен натиск поради мащаба на пристигащите, който не достига нивата на масово пристигане, но въпреки това създава непропорционални задължения за добре подготвените ѝ системи, и за които ситуации се прилагат съответните мерки, предвидени в Регламент (ЕС) 2024/...⁺. Освен това настоящият регламент не засяга изпълнението на задълженията, които държавите членки имат за поддържането на обществения ред и опазването на вътрешната сигурност.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

⁶ Регламент (ЕС) 2024/... на Европейския парламент и на Съвета от ... за установяване на обща процедура за международна закрила в Съюза и за отмяна на Директива 2013/32/ЕС (ОБ L, ..., ELI: ...).

⁺⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)], и въведете номера, датата, заглавието, препратката към ОБ и ELI на този регламент в бележката под линия.

- (5) Настоящият регламент има за цел да повиши готовността и устойчивостта на Съюза в управлението на ситуации на криза и да улесни оперативната координация, подкрепата за капацитета и наличието на финансиране в ситуации на криза.
- (6) Настоящият регламент гарантира ефективното прилагане на принципа на солидарност и справедливо разпределение на отговорностите между държавите членки, както и адаптирането на съответните правила на процедурата за предоставяне на убежище, включително прилагането на ускорената процедура, така че държавите членки и Съюзът да разполагат с необходимите правни инструменти, за да реагират бързо в ситуации на криза и форсмажорни обстоятелства, включително адаптиране на сроковете за изпълнението на всички процедури.
- (7) Настоящият регламент гарантира, че държавите членки получават пълна подкрепа в ситуации на криза и форсмажорни обстоятелства, включително чрез механизма за солидарност, който гарантира справедливо разпределение на отговорностите и баланс на усилията между държавите членки в ситуации на криза.

- (8) Настоящият регламент защита основните права на гражданите на трети държави и лицата без гражданство и спазва принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), по-специално зачитането и защитата на човешкото достойнство, забраната на изтезанията и на нечовешкото или унижително отношение или наказание, зачитането на личния и семейния живот, принципа на висш интерес на детето, правото на убежище и защита в случай на принудително отвеждане, експулсиране и екстрадиране, както и Женевската конвенция за статута на бежанците от 28 юли 1951 г., допълнена с Нюйоркския протокол от 31 януари 1967 г. (наричана по-нататък „Женевската конвенция“). Настоящият регламент следва да се прилага в съответствие с Хартата и с общите принципи на правото на Съюза, както и с международното право. За да бъдат отразени първостепенното значение на висшия интерес на детето в съответствие с Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на детето от 1989 г. и необходимостта да се защита семейният живот и да се гарантира защитата на здравето на засегнатите лица, следва да се прилагат гаранции по отношение на ненавършилите пълнолетие лица и членовете на техните семейства, както и по отношение на кандидатите за международна закрила (наричани по-нататък „кандидатите“), чието здравословно състояние изисква специфична и адекватна подкрепа. Правилата и гаранциите, предвидени в Регламент (ЕС) 2024/...⁺, следва да продължат да се прилагат по отношение на лицата, които са обект на предвидените в настоящия регламент дерогации, освен ако в настоящия регламент не е предвидено друго. Правилата, предвидени в Директива (ЕС) 2024/... на Европейския парламент и на Съвета⁷⁺⁺, включително правилата относно задържането на кандидати, следва да продължат да се прилагат, считано от момента на подаване на молбата за международна закрила.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

⁷ Директива (ЕС) 2024/... на Европейския парламент и на Съвета от ... за определяне на стандарти за приемане на кандидати за международна закрила (преработена) (ОВ L, ..., ELI: ...).

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на директивата, съдържащ се в документ PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)], и въведете номера, датата, заглавието, препратката към ОВ и ELI на тази директива в бележката под линия.

- (9) Настоящият регламент не предвижда дерогации от правилата и гаранциите, включително тези във връзка с материални условия на приемане, съгласно Директива (ЕС) 2024/...⁺. Държава членка в ситуация на криза следва да осигурява допълнителни и достатъчни човешки и материални ресурси, за да е в състояние да изпълни задълженията си по посочената директива.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на директивата, съдържащ се в документ PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

- (10) Правилата и гаранциите, предвидени в регламенти (ЕС) 2024/....⁸⁺⁺, (ЕС) 2024/...⁹⁺⁺⁺, и (ЕС) 2024/...¹⁰⁺⁺⁺⁺ на Европейския парламент и на Съвета и в Директива (ЕС) 2024/... на Европейския парламент и на Съвета¹¹⁺⁺⁺⁺⁺, следва да продължат да се прилагат независимо от дерогациите прилагани съгласно настоящия регламент. Държавите членки следва да прилагат мерките, предвидени в настоящия регламент, само в съответствие с приложимите спрямо тези мерки условия, предвидени в съответното решение за изпълнение на Съвета, прието съгласно настоящия регламент, и когато това е строго необходимо и пропорционално.

⁸ Регламент (ЕС) 2024/... на Европейския парламент и на Съвета от... относно... (ОВ L, ..., ELI:...).

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 20/24 [2020/0278(COD)], и въведете номера, датата, заглавието, препратката към ОВ и ELI на този регламент в бележката под линия.

⁹ Регламент (ЕС) 2024/... на Европейския парламент и на Съвета за създаване на система Евродак за сравняване на дактилоскопични отпечатыци с оглед ефективното прилагане на Регламент (ЕС) 2024/...⁺ и (ЕС) 2024/...⁺⁺ на Европейския парламент и на Съвета и Директива 2001/55/ЕО на Съвета, за идентифициране на незаконно пребиваващи граждани на трета държава или лица без гражданство и относно искания за сравняване с данните в Евродак, отправени от правоприлагащите органи на държавите членки и Европол за целите на правоприлагането, и за изменение на регламенти (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/818 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L, ..., ELI:...).

⁺⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 15/24 [2016/0132 (COD)], и въведете номера, датата, заглавието, препратката към ОВ и ELI на този регламент в бележката под линия.

¹⁰ Регламент (ЕС) 2024/... на Европейския парламент и на Съвета от ... относно стандартите за условията, на които трябва да отговарят гражданите на трети държави или лицата без гражданство, за да може да им бъде предоставена международна закрила, за единен статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, и за съдържанието на предоставената закрила и за изменение на Директива 2003/109/ЕО на Съвета и за отмяна на Директива 2011/95/ЕС на Съвета (ОВ L, ..., ELI:...).

⁺⁺⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 70/23 [2016/0223 (COD)], и въведете номера, датата, заглавието, препратката към ОВ и ELI на този регламент в бележката под линия.

¹¹ Директива (ЕС) 2024/... на Европейския парламент и на Съвета от ... за изменение на Директива 2011/36/ЕС относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него (ОВ L, ..., ELI:...).

⁺⁺⁺⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на директивата, съдържащ се в документ PE-CONS 14/24 [2022/0426(COD)] и въведете номера, датата, заглавието, препратката към ОВ и ELI на тази директива в бележката под линия.

- (11) Приемането на мерки по настоящия регламент по отношение на определена държава членка следва да не засяга възможността за прилагане на член 78, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).
- (12) Масовото пристигане на граждани на трети държави или лица без гражданство би могло да доведе до ситуация, при която дадена държава членка не е в състояние да обработва молбите за международна закрила на граждани на трети държави и лица без гражданство съгласно правилата, предвидени в Регламент (ЕС) 2024/...⁺ и Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺, а това поражда последици за функционирането на системата за убежище и миграция не само в тази държава членка, но и в Съюза като цяло. Следователно е необходимо да се определят специфични правила и механизми, които следва да дават възможност за ефективни действия за справяне с такива ситуации.
- (13) Държавите членки следва да разполагат с достатъчно човешки и финансови ресурси и инфраструктура, за да прилагат ефективно политиките за управление на убежището и миграцията. Държавите членки следва да осигурят подходяща координация между съответните национални органи, както и с националните органи на другите държави членки, за да се гарантира, че тяхната система за убежище, приемане или връщане, в т.ч. службите за закрила на детето, са добре подготвени, включително подготвеност и планиране на действията при извънредни ситуации, и че всеки компонент има достатъчен капацитет.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

- (14) Може да възникне ситуация на инструментализиране, при която трета държава или враждебно настроен недържавен участник насърчава или улеснява движението на граждани на трети държави или лица без гражданство към външните граници на Съюза или към някоя държава членка, когато тези действия са показателни за намерението на трета държава или враждебно настроен недържавен участник да дестабилизира Съюза или държава членка и когато тези действия може да изложат на риск основни функции на държавата членка, включително поддържането на обществения ред или опазването на националната ѝ сигурност.
- (15) Ситуации, в които недържавни субекти участват в организирана престъпност, в частност контрабанда, не следва да се считат за инструментализиране на мигранти, когато нямат за цел да дестабилизират Съюза или държава членка.
- (16) Хуманитарната помощ не следва да се счита за инструментализиране на мигранти, когато няма за цел да дестабилизира Съюза или държава членка.
- (17) Без да се засягат мерките, които са приложими в контекста на други области на политиката и правни инструменти, за да се гарантира незабавен и подходящ отговор на хибридните заплахи в съответствие с правото на Съюза и международните задължения, настоящият регламент е съсредоточен върху специфичните мерки, приложими в областта на миграцията и насочени към справяне със ситуации на инструментализиране.

- (18) В ситуация на инструментализиране граждани на трети държави и лица без гражданство могат да подават молби за международна закрила на външната граница или в транзитна зона на държава членка, като често това са лица, които са задържани във връзка с неразрешено преминаване на външната граница по суша, море или въздух или които са свалени на брега след операции по търсене и спасяване. Това може да доведе по-специално до неочаквано значително увеличаване на натовареността във връзка с молби за международна закрила по външните граници. В тази връзка трябва да се осигури ефективен и реален достъп до процедурата за международна закрила в съответствие с член 18 от Хартата и Женевската конвенция.
- (19) По отношение на Кипър, в Регламент (ЕО) № 866/2004¹² се предвиждат специални правила, които се прилагат за демаркационната линия между зоните в Република Кипър, в които правителството на Република Кипър упражнява ефективен контрол, и зоните в Република Кипър, в които то не упражнява ефективен контрол. Макар демаркационната линия да не представлява външна граница, ситуация, в която трета държава или враждебно настроен недържавен субект насърчава или улеснява движението на граждани на трети държави или лица без гражданство за пресичане на тази линия, следва да се счита за инструментализиране, ако са налице всички останали елементи относно инструментализирането.
- (20) Дадена държава членка може също да бъде изправена пред необичайни и непредвидими обстоятелства извън нейния контрол, чиито последици не биха могли да бъдат избегнати въпреки положената дължима грижа. Такива форсмажорни обстоятелства биха могли да попречат на държавата членка да изпълнява задълженията си съгласно правото на Съюза и биха могли да имат последици не само в тази държава членка, но и в Съюза като цяло. Примери за ситуация на форсмажорни обстоятелства могат да бъдат, наред с другото, пандемия и природни бедствия.

¹² Регламент (ЕО) № 866/2004 на Съвета от 29 април 2004 г. относно режим съгласно член 2 от Протокол № 10 от Акта за присъединяване от 2003 година (ОВ L 161, 30.4.2004 г., стр. 128).

- (21) Когато държава членка счита, че се намира в ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства, тази държава членка следва да може да поиска разрешение да прилага дерогациите и мерките за солидарност, предвидени в настоящия регламент. Това искане следва да включва описание на ситуацията, и следва да посочва исканите мерки за справяне с конкретната ситуация. То следва също така да излага причините, поради които ситуацията налага прибегване до тези мерки, и, когато е приложимо, да посочва мерките, които вече са предприети за справяне със ситуацията.
- (22) Използването на мерките, включени в постоянния инструментариум на ЕС за подкрепа в областта на миграцията, създаден с член 6, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ („инструментариумът“), не следва да бъде предварително условие за ползване на мерките за солидарност съгласно настоящия регламент.
- (23) В ситуация на криза държавата членка, изправена пред подобна ситуация, следва да има възможност да поиска от други държави членки мерки за солидарност и подкрепа, които са най-подходящи за нейните нужди с цел управление на ситуацията и които изискват засилена солидарност в сравнение с предвидената в Регламент (ЕС) 2024/...⁺ за намаляване на отговорността на държавата членка за справяне със ситуация на криза. Мерките за засилена солидарност и подкрепа биха могли да бъдат под формата на преместване, финансов принос, алтернативни мерки за солидарност или комбинация от посочените.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

- (24) В ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства държавата членка, изправена пред подобна ситуация, следва да има възможност да поиска разрешение да прилага дерогации от съответните правила относно процедурата за предоставяне на убежище, включително процедурата на границата за убежище. Когато е целесъобразно, такива искания следва да включват и избора на съответната държава членка, що се отнася до изключването или прекратяването на процедурата на границата за конкретни категории кандидати. Заедно с такова искане съответната държава членка следва да може да уведоми Комисията за намерението си да прилага дерогацията от крайния срок за регистрация, преди да бъде дадено разрешение за нея в решението за изпълнение на Съвета, както и за точните причини, поради които се налага предприемането на незабавни действия. Прилагането на тази дерогация не следва да надхвърля 10 дни от деня след искането, освен ако това не е разрешено в решението за изпълнение на Съвета. При изпълнението на съответните си отговорности в процедурата по разрешаване Комисията и Съветът следва да действат бързо, за да се ограничи времето между изтичането на този срок и приемането на съответното решение за изпълнение на Съвета.
- (25) Като се има предвид, че дадена държава членка може да се окаже изправена едновременно пред няколко от ситуациите, описани в настоящия регламент, възможно е тази държава членка да поиска различни мерки по настоящия регламент и да получи разрешение да прилага едновременно предвидените мерки, които са замислени като допълващи, или да се възползва от тях.

- (26) За да се даде възможност за правилното управление на ситуация на криза, включително инструментализиране, или форсмажорни обстоятелства и да се гарантира предвидимост и подходящо адаптиране на съответните правила относно процедурата за предоставяне на убежище в такива ситуации, включително процедурата на границата за убежище, на Комисията следва да се предостави правомощието да оценява ситуацията въз основа на мотивирано искане от съответната държава членка и да определя чрез решение за изпълнение дали от правилата искането държава членка е изправена пред ситуация на криза, включително инструментализиране, или форсмажорни обстоятелства.

- (27) В ситуация на криза мерките за солидарност за справяне с такава ситуация следва да надхвърлят предвидените в Регламент (ЕС) 2024/...⁺. Поради тази причина при оценката на ситуацията Комисията следва да вземе предвид количествените и качествените показатели, предвидени в член 9 от посочения регламент, както и обоснованата информация, предоставена от отправилата искането държава членка, и информацията, събрана съгласно Регламент (ЕС) 2021/2303 на Европейския парламент и на Съвета¹³ и Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета¹⁴ и Европейския годишен доклад относно убежището и миграцията, посочен в Регламент (ЕС) 2024/...⁺. В ситуации на инструментализиране, Комисията следва също да вземе предвид причините защо инструментариумът не е достатъчен за справяне със ситуацията. Комисията следва да събере достатъчно информация, за да направи точна оценка дали отправилата искането държава членка е изправена пред ситуация на криза, включително инструментализиране, или форсмажорни обстоятелства, като се консултира със съответните агенции, по-специално Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището („Агенцията в областта на убежището“), Европейската агенция за гранична и брегова охрана и Агенцията на Европейския съюз за основните права, както и с международни организации, по-специално Върховния комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) и Международната организация по миграцията (МОМ), и други организации, работещи в тази област.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

¹³ Регламент (ЕС) 2021/2303 на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2021 г. относно Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището и за отмяна на Регламент (ЕС) № 439/2010 (ОВ L 468, 30.12.2021 г., стр. 1).

¹⁴ Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2019 г. за европейската гранична и брегова охрана и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1052/2013 и (ЕС) 2016/1624 (ОВ L 295, 14.11.2019 г., стр. 1).

- (28) За да се гарантира високо равнище на политически контрол и подкрепа и изразяване на солидарността на Съюза, важно съображение е дали Европейският съвет е потвърдил, че Съюзът или една или повече от неговите държави членки са изправени пред ситуация на инструментализиране на мигранти. Инструментализирането на мигранти излага на риск основните функции на една държава членка, включително поддържането на обществения ред или опазването на националната ѝ сигурност.
- (29) За да се осигури подходяща реакция, която е необходима и пропорционална за справяне със ситуацията, в предложението на Комисията следва да се определят по целесъобразност конкретните дерогации, които държавите членки следва да имат право да прилагат. В ситуация на инструментализиране лицата, обект на инструментализиране, за които могат да се прилагат съответните дерогации, следва да бъдат ясно определени. В ситуация на криза, когато е целесъобразно и след консултация с държавата членка, изправена пред ситуация на криза, Комисията следва да включи в предложението си проект за план за солидарна реакция, в който се посочват съответните мерки за солидарност и тяхното равнище, необходимо за конкретната ситуация, включително общият размер на преместванията, финансовият принос или алтернативните мерки за солидарност и тяхното равнище, като се отчита, че различните видове солидарност са с еднаква стойност, и като зачита пълната свобода на преценка на държавите членки при избора на мерките за солидарност.

- (30) Като се има предвид, че в ситуация на миграционен натиск преместването или компенсацията на отговорността покриват 60% от нуждите от преместване съгласно Регламент (ЕС) 2024/...⁺, в ситуация на криза е важно да се отговори на всички нужди от солидарност на съответната държава членка. Поради това, ако с решението за изпълнение на Съвета се установява план за солидарна реакция, държавата членка, изправена пред ситуация на криза, следва да има приоритет при използването на неразпределените ангажименти за солидарност или тези, които все още не са изпълнени и са налични в годишния солидарен резерв, установен в съответствие с член 57 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺. Ако това не е възможно или ако годишният солидарен резерв не съдържа достатъчно ангажименти за покриване на установените нужди, държавата членка, изправена пред ситуация на криза, следва също да може да използва и приноса, съдържащ се в решението за изпълнение на Съвета, като признава, че различните видове солидарност са с еднаква стойност. За да се отговори на всички нужди на съответната държава членка, ако ангажиментите за преместване, налични в годишния солидарен резерв и в решението за изпълнение на Съвета, общо не са достатъчни, компенсацията на отговорността следва да стане задължително с цел покриване на нуждите, посочени в плана за солидарна реакция. За тази цел на територията на допринасящата държава членка следва да има лица, по отношение на които се прилага прехвърлянето на отговорността.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

- (31) Ситуации на криза или форсмажорни обстоятелства също могат да изложат на риск основните функции на една държава членка. С оглед укрепване на взаимното доверие между държавите членки и за да се подобри координацията на равнището на Съюза, на Съвета следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия да приема решение за изпълнение, с което на дадена държава членка се разрешава да прилага дерогациите и мерките за солидарност, предвидени в настоящия регламент, когато посочените условия са изпълнени. Срокът за прилагане на мерките, разрешени с първоначалното решение за изпълнение, следва да бъде три месеца. Следва да е възможно този срок да бъде удължен с още три месеца, след като Комисията потвърди, че ситуацията на криза или форсмажорни обстоятелства продължава да съществува. На Съвета следва да бъдат предоставени правомощия да удължи допълнително срока на разрешението за прилагане на дерогациите и мерките за солидарност за максимален срок от три месеца въз основа на предложение на Комисията, ако обстоятелствата, обосноваващи удължаването на срока на действие на дерогациите и мерките за солидарност, продължават да са налице. Следва да е възможно този срок да бъде удължен за допълнителен период от три месеца след потвърждение от страна на Комисията, че ситуацията продължава да съществува. На Съвета следва да бъде предоставено правомощието да отменя прилагането на мерките въз основа на предложение на Комисията, когато обстоятелствата, обосноваващи прилагането на дерогациите и мерките за солидарност, престанат да съществуват. Следва да е възможно решението за удължаване на разрешението да изменя прилаганите дерогации. При упражняването на своите правомощия и изпълнението на своите отговорности Комисията и Съветът следва да гарантират по всяко време спазването на принципите на пропорционалност и необходимост.

- (32) Решението за изпълнение на Съвета следва да посочва по целесъобразност специфичните дерогации, които държавата членка, изправена пред ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства, е получила разрешение да прилага, в зависимост от естеството на всяка дерогация, и да посочва датата, от която те следва да се прилагат. Освен това в решението следва да се посочат съображенията, на които се основава, и обхвата на дерогациите по отношение на лицата.
- (33) С решението за изпълнение на Съвета следва да се установи по целесъобразност планът за солидарна реакция, в който се набелязват необходимите конкретни мерки за солидарност и подкрепа и тяхното равнище, както и ангажиментите, поети от допринасящите държави членки. За тази цел поемането на ангажименти следва да се извърши в рамките на приемането на решението за изпълнение на Съвета. Важно е да се гарантира, че допринасящата държава членка има пълната свобода на преценка при избора между видовете мерки за солидарност и подкрепа.
- (34) Като се има предвид колко е важно определените в настоящия регламент мерки да се прилагат единствено в рамките на периода и в степента, които са строго необходими, Комисията следва да извършва постоянно наблюдение и преглед на ситуацията във връзка с необходимостта и пропорционалността на тези мерки. В този контекст Комисията следва да обърне специално внимание на спазването на основните права и хуманитарните стандарти и може да поиска от Агенцията в областта на убежището да започне мониторинг на системата за убежище или приемане на съответната държава членка съгласно член 15, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2303.

- (35) Процедурните правила за извършване на преместване, установени в Регламент (ЕС) 2024/...⁺, се прилагат с цел гарантиране на правилното изпълнение на мерките за солидарност в ситуация на криза, като се вземат предвид сериозността и спешността на ситуацията.
- (36) За да се гарантира безпроблемното прилагане на механизма за солидарност съгласно настоящия регламент координаторът на ЕС в областта на солидарността следва, в допълнение към задачите, предвидени в Регламент (ЕС) 2024/...⁺, да подкрепя дейностите по преместване и да насърчава култура на подготвеност, сътрудничество и устойчивост между държавите членки. В ситуация на криза координаторът на ЕС в областта на солидарността следва на всеки две седмици да предоставя бюлетин за състоянието на прилагането и функционирането на механизма за преместване. Службата на координатора на ЕС в областта на солидарността следва да разполага с достатъчно персонал и ресурси, за да изпълнява ефективно своята роля съгласно настоящия регламент. При осъществяването на преместването следва да се обърне приоритетно внимание на уязвимите лица.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

- (37) Уязвимите лица, следва да се третират с приоритет за преместване, по-конкретно когато имат специални потребности за приемане по смисъла на член 24 от Директива (ЕС) 2024/...⁺ или които се нуждаят от специални процедурни гаранции, както е посочено в членове 20 – 23 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺. В съответствие с член 24 от Директива (ЕС) 2024/...⁺ за кандидати, попадащи в някоя от следните категории, има по-голяма вероятност да са налице специални потребности за приемане: навършили пълнолетие, непридружени ненавършили пълнолетие, хора с увреждания, възрастни хора, бременни жени, лесбийки, гейове, бисексуални, трансполови и интерсексуални лица, самотни родители с ненавършили пълнолетие деца, жертви на трафик на хора, лица със сериозни заболявания, лица с психични разстройства, включително посттравматично стресово разстройство, и лица, които са били подложени на изтезания, изнасилване или други тежки форми на психологическо, физическо или сексуално насилие, като жертви на насилие, основано на пола, на генитално осакатяване на жени, на брак с дете или принудителен брак, или на насилие, извършено със сексуален, полов, расистки или религиозен мотив.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на директивата, съдържащ се в документ PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

- (38) За разлика от правилата, определени в Регламент (ЕС) 2024/...⁺, съгласно които държавите членки да не са задължени да поемат отговорност над своя справедлив дял, в ситуация на криза изпълнението на плана за солидарна реакция би могло евентуално да доведе до това една или повече допринасящи държави членки да поемат отговорност за разглеждането на молби за международна закрила, надвишаващи техния справедлив дял. В такива случаи тези държави членки следва да имат право да намалят пропорционално частта над справедливия дял от изпълнението на ангажиментите за солидарност в рамките на предстоящите годишни цикли съгласно Регламент (ЕС) 2024/...⁺ за период от пет години. Такова намаление може да се прилага и в решение за изпълнение на Съвета, прието съгласно член 4, параграф 3, със съответния брой на молбите над справедливия дял и в срок от пет години от датата, на която решението за изпълнение на Съвета, вследствие на което държавата членка е надхвърлила своя справедлив дял, вече не е в сила. Следва да бъде възможно намалението в рамките на предстоящите годишни цикли и в решение за изпълнение на Съвета да бъде приложено алтернативно или едновременно, при условие че съответства на броя на молбите, за които тази държава членка допринесла над своя справедлив дял, и не го надхвърля.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

- (39) Когато държава членка се сблъсква със ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства, може да е необходимо да отклони ресурси за управление на пристигането на граждани на трети държави и лица без гражданство на нейните граници. В резултат на това тази държава членка може да се нуждае от време, за да реорганизира своите ресурси и да увеличи капацитета си, включително с подкрепата на съответните агенции на Съюза. Тази държава членка, може да се нуждае и от повече време, за да успее да вземе решения относно молбите, без да разрешава влизане на нейната територия. В такава ситуация за тази държава членка следва да е възможно да прилага дерогация от крайните срокове за регистрация и процедурата на границата.
- (40) Когато държава членка прилага една или повече от мерките предвидени в настоящия регламент, тя следва да информира гражданите на трети държави и лицата без гражданство на език, който те разбират или за който основателно може да се предполага, че разбират, за приложените дерогации и за продължителността на мерките. Държавите членки са длъжни да отговорят на всички специални процедурни нужди и специални потребности за приемане на кандидатите, които могат да възникнат, и съответно да предоставят информация по подходящ начин. Освен това се прилагат член 8 относно предоставянето на информация и член 36, параграф 3 относно информацията за възможността да се обжалва решението по молбата от Регламент (ЕС) 2024/...⁺.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

- (41) Когато се прилагат дерогации от процедурата за предоставяне на убежище, гаранциите за кандидатите със специални процедурни нужди и специални потребности за приемане, включително здравни проблеми, следва да бъдат първостепенно съображение за компетентните органи. По тази причина държавата членка, изправена пред ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства, следва да не прилага или следва да престане да прилага дерогациите от процедурата за предоставяне на убежище в случаите, когато са налице медицински причини за неприлагане на процедурата на границата в съответствие с член 53, параграф 2, буква г) от Регламент (ЕС) 2024/...⁺, когато на кандидатите със специални процедурни нужди не може да бъде предоставена необходимата подкрепа в съответствие с член 53, параграф 2, буква б) от посочения регламент, или когато на кандидатите със специални потребности за приемане не може да бъде предоставена необходимата подкрепа в съответствие с Директива (ЕС) 2024/...⁺⁺. Съответната държава членка следва да разгледа приоритетно молбите на лицата със специални процедурни нужди в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/...⁺ и със специални потребности за приемане съгласно определението в член 2, точка 14 от Директива (ЕС) 2024/...⁺⁺, особено на ненавършилите пълнолетие лица и членовете на техните семейства.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на директивата, съдържащ се в документ PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

- (42) В ситуации на криза и форсмажорни обстоятелства на държавата членка следва да се разреши да прилага дерогация от Регламент (ЕС) 2024/...⁺, за да регистрира молбите за международна закрила не по-късно от четири седмици след подаването им. Такова удължаване следва да не засяга правата на кандидатите за убежище, гарантирани от Хартата, Регламент (ЕС) 2024/...⁺ и Директива (ЕС) 2024/...⁺⁺. Без да се засяга изключението, предвидено за периода между подаването на искането и приемането на решението за изпълнение на Съвета, в ситуация на криза, характеризираща се с масово пристигане на граждани на трети държави и лица без гражданство, удължаването на срока за регистрация следва да се прилага само в рамките на срока, определен в първоначалното решение за изпълнение на Съвета.
- (43) Когато е изправена пред ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства, за съответната държава членка следва да бъде възможно да удължи с шест седмици разглеждането на молбите за международна закрила на границата. Удължаването не следва да се използва в допълнение към срока, посочен в член 51, параграф 2, трета алинея от Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺.
- (44) Когато е изправена пред ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства, при прилагането на процедурата на границата държавата членка следва да може да избира мерки измежду няколко варианта с оглед на състава на потоците и разнообразното им естество в зависимост от конкретната ситуация на криза.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

⁺⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на директивата, съдържащ се в документ PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

- (45) В ситуации на криза, характеризиращи се с масово пристигане на граждани на трети държави и лица без гражданство, или в ситуации на форсмажорни обстоятелства, може да е необходимо да се даде възможност на съответната държава членка да не прилага процедурата на границата по отношение на лица, идващи от трети държави, в които средният за Съюза процент на признаване е под 20%. За да се приложи такава дерогация, в решението за изпълнение на Съвета следва да се направи оценка дали мерките, съдържащи се в плана за действие при извънредни ситуации на съответната държава членка, посочен в член 32 от Директива (ЕС) 2024/...⁺, са достатъчни за справяне със ситуацията. Във всеки случай държавите членки са длъжни да прилагат процедурата на границата в ситуациите, посочени в член 42, параграф 1, букви в) и е) от Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺.
- (46) В ситуация на криза, характеризираща се с масово пристигане на граждани на трети държави и лица без гражданство, които кандидатстват за международна закрила, може да е необходимо да се даде възможност на държавите членки да намалят прага за задължителното прилагане на процедурата на границата, предвиден в член 42, параграф 1, буква й) от Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺. При всички положения намаленият праг не следва да бъде под 5%. Държавите членки са длъжни да прилагат процедурата на границата в ситуациите, посочени в член 42, параграф 1, букви в) и е) от посочения регламент.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на директивата, съдържащ се в документ PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

⁺⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

- (47) В ситуация на криза, характеризираща се с масово пристигане на граждани на трети държави и лица без гражданство, които кандидатстват за международна закрила, може да е необходимо да се разшири приложното поле на процедурата на границата, установена в член 43 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ и да се позволи на държавите членки да вземат решение в рамките на процедура на границата и по основателността на дадена молба, в случай че кандидатът е гражданин на трета държава или – в случая на лица без гражданство – е имал предишно обичайно пребиваване в трета държава, за която процентът на решенията, с които се предоставя международна закрила в целия Съюз, е 50% или по-малко. В резултат на това при прилагането на процедурата на границата при кризи държавите членки следва да продължат да прилагат процедурата на границата, предвидена в членове 43 – 54 от посочения регламент, но биха могли да разширят прилагането на процедурата на границата, така че да обхваща и граждани на трети държави или лица без гражданство, идващи от трети държави, когато средният процент на признаване за Съюза е над 20%, но под 50%, като се вземат предвид бързо променящите се нужди от закрила, които могат да възникнат в държавата на произход, според посоченото в тримесечните актуализации на данните на Евростат. Това разширяване на обхвата на процедурата на границата не следва да засяга основанията и другите правила, приложими към задължителната процедура на границата съгласно посочения регламент. Когато на държава членка е разрешено да разшири обхвата на процедурата на границата, молбите, разгледани по тази процедура, не следва да се считат за част от адекватния капацитет съгласно член 47, нито да се вземат предвид във връзка с прилагането на годишния таван съгласно член 50 от посочения регламент.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

- (48) Задържането на кандидати следва да се прилага в съответствие с основополагащия принцип, че едно лице следва да не се задържа единствено на основание, че това лице търси международна закрила, по-специално в съответствие с международните правни задължения на държавите членки и с член 31 от Женевската конвенция. В съответствие с Директива (ЕС) 2024/...⁺ ненавършилите пълнолетие лица по правило следва да не бъдат задържани, а следва да бъдат настанявани в места за настаняване, в които са предвидени специални условия за ненавършили пълнолетие лица, включително, когато е целесъобразно, в места за настаняване в общността без задържане, които не са свързани с лишаване от свобода. Като се има предвид отрицателното въздействие на задържането върху ненавършилите пълнолетие лица, такова задържане би могло да се използва, в съответствие с правото на Съюза, единствено при изключителни обстоятелства, когато това е строго необходимо, само в краен случай, за възможно най-краткия срок и никога в затвор или което и да било друго място, предназначено за целите на правоприлагането. Ненавършилите пълнолетие лица следва да не бъдат отделяни от родителите си или от лицата, които се грижат за тях, и принципът за запазване на целостта на семейството следва като цяло да води до използването на подходящи алтернативи на задържането за семействата с ненавършили пълнолетие лица, в места за настаняване, които са подходящи за тях. Освен това трябва да се направи всичко възможно, за да се гарантира, че е наличен и достъпен надежден набор от адекватни алтернативи на задържането на ненавършили пълнолетие лица.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

- (49) В ситуация на инструментализиране и за да се предотврати възможността враждебно настроена трета държава или недържавен субект да прибегва до целево използване на конкретни националности или конкретни категории граждани на трети държави или лица без гражданство, следва да бъде възможно за държавата членка да дерогира от процедурата за убежище, установена в настоящия регламент, като взема решение по основателността на всички молби за международна закрила в рамките на процедурата на границата, установена в членове 44 – 55 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺. Принципите и гаранциите, определени в посочения регламент, следва да бъдат спазвани. В Решението за изпълнение на Съвета, с което на държавата членка се разрешава да прилага посочените дерогации, следва да се посочат гражданите на трети държави или лицата без гражданство, които са обект на ситуация на инструментализиране. При прилагането на тази дерогация следва да се обърне особено внимание на някои категории граждани на трети държави и лица без гражданство, които са били обект на инструментализиране, по-специално ненавършилите пълнолетие лица на възраст под 12 години и членовете на техните семейства, както и уязвимите лица със специални процедурни нужди или специални потребности за приемане. Тези групи следва съответно или да бъдат изключени от обхвата на процедурата на границата, или, когато заключението от индивидуалната оценка сочи, че молбите им вероятно са основателни, тази процедура следва да престане да се прилага за тях. Изборът между тези алтернативи остава предмет на преценка на държавата членка, която иска прилагането на тази дерогация. Изборът, посочен в искането, следва да бъде отразен в решението за изпълнение на Съвета, с което се разрешава прилагането на тази дерогация. Разширяването на обхвата на процедурата на границата в ситуация на инструментализиране не следва да засяга основанията и другите правила, приложими към задължителната процедура на границата съгласно Регламент (ЕС) 2024/...⁺. Когато на държава членка е разрешено да разшири обхвата на процедурата на границата, молбите, разгледани по тази процедура, не следва да се считат за част от адекватния капацитет съгласно член 48, нито да се вземат предвид във връзка с прилагането на годишния таван съгласно член 51 от посочения регламент.

⁺ OB: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

- (50) С цел да подкрепи съответната държава членка в предоставянето на необходимата помощ на гражданите на трети държави и лицата без гражданство, попадащи в приложното поле на настоящия регламент, агенциите на ООН, в частност ВКБООН, и други имащи отношение партньорски организации, на които държавите членки са възложили конкретни задачи, следва да имат ефективен достъп до границата при условията, определени в Директива (ЕС) 2024/...⁺ и Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺. На върховния комисар на ООН за бежанците следва да бъде разрешен достъп до кандидатите за международна закрила, включително до тези, които се намират на границата. За тази цел съответната държава членка следва да поддържа сътрудничество с тези организации.
- (51) За ситуации на криза, характеризиращи се с масово пристигане, или ситуации на форсмажорни обстоятелства, следва да се установят специални правила, за да се даде възможност на държавите членки да удължават, при строги условия, сроковете, определени в Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺⁺, когато поради извънредната ситуация е невъзможно да се спазят тези срокове. Това удължаване следва да се прилага едновременно за сроковете, определени за изпращане и отговаряне на искания за поемане на отговорност и уведомления за обратно приемане, както и за срока за прехвърляне на кандидат в компетентната държава членка. Сроковете следва да бъдат удължени независимо от това дали посочения регламент предвижда по-кратки срокове за определени ситуации.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на директивата, съдържащ се в документ PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

⁺⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

- (52) За да се гарантира ефективен достъп до процедурата за предоставяне на международна закрила, когато прехвърлянето не се извършва поради продължаващата ситуация на криза, характеризираща се с масово пристигане, или поради форсмажорни обстоятелства, или поради това, че прехвърлящата държава членка не осъществява прехвърлянето, когато кандидатът е на разположение на компетентните органи на прехвърлящата държава членка, следва да се определи максимален срок за извършване на прехвърлянето към държава членка, изправена пред такава ситуация. Този срок не следва да бъде по-дълъг от една година от приемането на искането за поемане на отговорност или от потвърждението на уведомлението за обратно приемане от друга държава членка или на окончателното решение по обжалване или преразглеждане на решение за прехвърляне, което има суспензивно действие в съответствие с член 43, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺. Максималният срок не засяга възможността за удължаване на сроковете съгласно член 46, параграф 2 от посочения регламент за извършване на прехвърляне.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

- (53) За да се избегне ситуация, при която общата европейска система за убежище да престане да функционира поради масово пристигане от толкова изключителен мащаб и интензивност, че дори ако дадена държава членка има добре подготвена система за убежище, приемане и миграция, ако Съюзът като цяло не предприеме действие във връзка със ситуацията, това може да породи сериозен риск от съществени недостатъци при третирането на кандидатите, държавата членка следва при тези най-изключителни обстоятелства да може да бъде освободена от задължението си за обратно приемане на кандидат съгласно член 16, параграф 2 и член 38, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺. При все това, за да се гарантира, че прилагането на такава дерогация няма да доведе до допълнителен натиск върху държавата членка, изправена пред такава ситуация, тази дерогация следва да се прилага с обратно действие само за молби, които вече са регистрирани в тази държава членка в рамките на четири месеца преди датата, на която е прието решението за изпълнение на Съвета.
- (54) Когато в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺ обективни обстоятелства сочат, че молбите за международна закрила от групи кандидати от конкретна държава на произход или предишно обичайно местопребиваване или част от тази държава, са основателни или ако това може да се прецени въз основа на критериите, изведени от посочения регламент, би било в интерес както на решаващите органи, така и на засегнатите кандидати, разглеждането на основателността на молбата да бъде приключено във възможно най-кратък срок и да позволи бързото и ефективно предоставяне на международна закрила в ситуация на криза.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)).

- (55) Кандидатите, чиито молби се разглеждат в контекста на ускорената процедура, предвидена в настоящия регламент, се ползват от всички права и гаранции, на които кандидатите имат право в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/...⁺, включително правото на информация и на ефективни правни средства за защита.
- (56) Когато се прилага препоръка на Комисията за ускорена процедура, не следва да има интервю по същество, но ако има съмнения дали кандидатът принадлежи към категорията(ите) на лицата, посочени в тази препоръка, или дали се прилагат основанията за изключване, може да е необходимо да се проведе такова интервю. Във всички случаи процедурата не следва да продължава повече от четири седмици от датата на подаване на молбата. Ако държава членка установи, че кандидатът представлява заплаха за вътрешната сигурност, тя следва да може да не прилага ускорената процедура по отношение на този кандидат. При такива обстоятелства молбата следва да бъде разгледана в съответствие с членове 36 и 40 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺.
- (57) Кандидатите, чиито молби се разглеждат в контекста на ускорената процедура, предвидена в настоящия регламент, следва, в съответствие с член 29 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺, да получат документ, удостоверяващ техния статут на език, който те разбират или за който разумно може да се предположи, че разбират.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

- (58) Съответните агенции на Съюза, ВКБООН и други организации, работещи в тази област, могат да бъдат консултирани на различните етапи от прилагането на ускорената процедура.
- (59) За да се гарантира достатъчна степен на подготвеност за ситуации на криза, държавите членки следва да включат в своите планове за действие при извънредни ситуации мерки, необходими за реагиране и разрешаване на ситуация на криза, включително мерки, необходими за преодоляване на предизвикателствата във функционирането на общата европейска система за убежище и за защита на правата на кандидатите за международна закрила и на лицата, на които е предоставена международна закрила, както и за насърчаване на бъдещата устойчивост в съответната държава членка. Държавите членки следва да използват също всички налични инструменти съгласно националното право и правото на Съюза, включително инструментите за предвиждане и ранно предупреждение в рамките на механизма на ЕС за подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията, предвиден в Препоръка (ЕС) 2020/1366 на Комисията¹⁵.
- (60) Без да се засяга горепосоченото и когато е уместно, в ситуация на криза следва да се мобилизират всички механизми за криза, включени в инструментариума, по-специално финансовата и оперативната подкрепа, която агенциите на Съюза, фондовете на Съюза и Механизмът за гражданска защита на Съюза могат да предоставят съгласно съответните правни актове. След това Комисията следва, в контекста на Форума на техническо равнище по въпросите на миграцията, да осигури координация и обмен на информация с други платформи, които са от значение за управлението на ситуацията на криза, в това число мрежата на ЕС за подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията в съответствие с Препоръка (ЕС) 2020/1366 на Комисията и интегрираните договорености за реакция на политическо равнище при кризи („IPCR“).

¹⁵ Препоръка (ЕС) 2020/1366 на Комисията от 23 септември 2020 г. относно механизъм на ЕС за подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията (ОВ L 317, 1.10.2020 г., стр. 26).

- (61) Държава членка, изправена пред ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства, може да поиска подкрепа от Агенцията в областта на убежището, Европейската агенция за гранична и брегова охрана или Европол в съответствие с техните мандати. В допълнение и когато е целесъобразно, Агенцията в областта на убежището може да предлага помощ по собствена инициатива в съответствие с член 16, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕС) 2021/2303, докато Европейската агенция за гранична и брегова охрана може да предлага помощ в областта на връщането в съответствие с членове 48, 50, 52 и 53 от Регламент (ЕС) 2019/1896 при съгласие от страна на съответната държава членка, а Европол може да предлага помощ в съответствие с член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета¹⁶.
- (62) За да се подпомогнат държавите членки, които извършват преместване като мярка за солидарност, следва да се предостави финансова подкрепа от бюджета на ЕС, включително по линия на тематичния механизъм, предвиден в Регламент (ЕС) 2021/1147 на Европейския парламент и на Съвета¹⁷.

¹⁶ Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и за замяна и отмяна на решения 2009/371/ПВР, 2009/934/ПВР, 2009/935/ПВР, 2009/936/ПВР и 2009/968/ПВР на Съвета (ОВ L 135, 24.5.2016 г., стр. 53).

¹⁷ Регламент (ЕС) 2021/1147 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на фонд Убежище, миграция и интеграция (ОВ L 251, 15.7.2021 г., стр. 1).

- (63) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно да се предвиди необходимото адаптиране на правилата относно процедурите за предоставяне на убежище и на правилата относно солидарността според случая, така че да се гарантира, че държавите членки са в състояние да се справят със ситуации на криза в областта на управлението на убежището и миграцията в рамките на Съюза и форсмажорни обстоятелства, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците от действието могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.
- (64) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Като се има предвид, че членове 12 и 13 и членове 1 – 6, доколкото засягат дерогациите по членове 12 и 13 от настоящия регламент, представляват изменения по смисъла на член 3 от Споразумението, сключено между Европейската общност и Кралство Дания относно критериите и механизмите за определяне на държава, която е компетентна за разглеждане на молба за убежище, подадена на територията на Дания или друга държава – членка на Европейския съюз, и системата „Евродак“ за сравняване на дактилоскопични отпечатьци с оглед ефективното прилагане на Дъблинската конвенция¹⁸, Дания трябва да уведоми Комисията за своето решение дали да приложи или не съдържанието на тези изменения при приемането на измененията или в срок от 30 дни след това.

¹⁸ ОВ L 66, 8.3.2006 г., стр. 38.

- (65) В съответствие с членове 1 и 2 и член 4а, параграф 1 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Ирландия не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (66) По отношение на Исландия и Норвегия членове 12 и 13 и членове 1 – 6, доколкото засягат дерогациите по членове 12 и 13 от настоящия регламент, представляват ново законодателство в област, обхваната от предмета на приложението към Споразумението между Европейската общност и Република Исландия и Кралство Норвегия относно критериите и механизмите за определяне на държавата, компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в държава членка или в Исландия или Норвегия¹⁹.
- (67) По отношение на Швейцария членове 12 и 13 и членове 1 – 6, доколкото засягат дерогациите по членове 12 и 13 от настоящия регламент, представляват актове или мерки за изменение или допълнение на разпоредбите на член 1 от Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно критериите и механизмите за определяне на държавата, компетентна да разгледа молба за убежище, подадена в държава членка или в Швейцария²⁰.

¹⁹ ОВ L 93, 3.4.2001 г., стр. 40.

²⁰ ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 5.

- (68) По отношение на Лихтенщайн членове 12 и 13 и членове 1 – 6, доколкото засягат дерогациите по членове 12 и 13 от настоящия регламент, представляват актове или мерки за изменение или допълнение на разпоредбите на член 1 от Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно критериите и механизмите за определяне на държавата, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, подадена в държава членка или в Швейцария, на който се позовава член 3 от Протокола между Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно критериите и механизмите за определяне на държавата, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, подадена в държава членка или в Швейцария²¹,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

²¹ ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 39.

Глава I

Общи разпоредби

Член 1

Предмет

1. Настоящият регламент се отнася до извънредни ситуации на криза, включително инструментализиране, и форсмажорни обстоятелства в областта на миграцията и убежището в рамките на Съюза чрез временни мерки. В него се предвиждат мерки за засилена солидарност и подкрепа въз основа на Регламент (ЕС) 2024/...⁺, като същевременно се гарантира справедливо разпределение на отговорностите, както и временни специални правила за дерогация от правилата, определени в Регламент (ЕС) 2024/...⁺ и Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺.
2. Временните мерки, приети съгласно настоящия регламент, отговарят на изискванията за необходимост и пропорционалност, подходящи са за постигане на заявените цели и гарантират защитата на правата на кандидатите за международна закрила и на лицата, на които е предоставена международна закрила, и са в съответствие със задълженията на държавите членки съгласно Хартата на основните права на Европейския съюз, международното право и достиженията на правото на Съюза в областта на убежището. Настоящият регламент не засяга основните принципи и гаранции, установени с правните актове, от които са разрешени дерогации съгласно настоящия регламент.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

⁺⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

3. Мерките, приети съгласно настоящия регламент се прилагат само доколкото това е строго необходимо с оглед на изискванията на ситуацията, по временен и ограничен начин и само при извънредни обстоятелства. Държавите членки могат да прилагат мерките, предвидени в глава IV, и да се ползват от мерките, предвидени в глава III, само при поискване и в степента, предвидена в решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 4, параграф 3, без да се засяга член 10, параграф 5.
4. За целите на настоящия регламент ситуация на криза означава:
- а) извънредна ситуация на масово пристигане на граждани на трети държави или лица без гражданство в държава членка по суша, въздух или море, включително лица, свалени на брега след операции по търсене и спасяване, като тази ситуация е от такъв мащаб и такова естество, при отчитане, наред с другото, на населението, БВП и географските особености, включително размера на територията, на съответната държава членка, че прави нефункционална добре подготвената система за убежище, приемане, включително службите за закрила на детето, или връщане на държавата членка, включително като резултат от ситуация на местно или регионално равнище, дотолкова, че това може да доведе до сериозни последици за функционирането на общата европейска система за убежище; или
 - б) ситуация на инструментализиране, при която трета държава или враждебно настроен недържавен участник насърчава или улеснява движението на граждани на трети държави или лица без гражданство към външните граници или към някоя държава членка с цел дестабилизиране на Съюза или на държава членка и когато тези действия могат да изложат на риск основни функции на държавата членка, включително поддържането на обществения ред или опазването на националната ѝ сигурност.

Държавите членки могат да поискат разрешение за прилагане на мерките, включени в глави III и IV, особено когато е налице неочаквано значително увеличение на натовареността във връзка с молби за международна закрила по външните граници. В ситуация на инструментализиране държавите членки могат да прилагат дерогациите, предвидени в решението за изпълнение на Съвета, което е посочено в член 4, параграф 3 от настоящия регламент, единствено по отношение на граждани на трети държави или лица без гражданство, които са обект на инструментализиране и са задържани или открити в близост до външната граница, което означава сухопътните граници на държава членка, включително речните и езерните граници, морските граници, както и летищата, речните, морските и езерните пристанища на държавата членка, при условие че не са вътрешни граници, във връзка с неразрешено преминаване по суша, море или въздух или които са свалени на брега след операции по търсене и спасяване, или които са се явили на граничните контролно-пропускателни пунктове по собствена инициатива.

5. За целите на настоящия регламент форсмажорни обстоятелства се отнасят до необичайни и непредвидими обстоятелства извън контрола на държава членка, чиито последици не биха могли да бъдат избегнати въпреки положената дължима грижа, които пречат на тази държава членка да спазва задълженията си съгласно Регламент (ЕС) 2024/...⁺ и Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

Глава II

Управление

Член 2

Мотивирано искане от държава членка

1. Когато държава членка счита, че се намира в ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства, тя може, предвид тези извънредни обстоятелства, да подаде мотивирано искане до Комисията, за да се възползва от мерките за солидарност, което да позволи правилното управление на посочената ситуация и да даде възможност за евентуални дерогации от приложимите правила относно процедурата за предоставяне на убежище, като същевременно се гарантира спазването на основните права на кандидатите.
2. Мотивираното искане, посочено в параграф 1, включва:
 - а) описание на следните елементи:
 - і) как в резултат на ситуацията на криза, посочена в член 1, параграф 4, буква а), системата за убежище и приемане на държавата членка, включително службите за закрила на детето, е станала нефункционална, предприетите досега мерки за справяне със ситуацията и обосновка, доказваща, че нейната система, макар и добре подготвена и въпреки вече предприетите мерки, не е в състояние да се справи със ситуацията; или

- ii) как държавата членка е изправена пред ситуация на инструментализиране, посочена в член 1, параграф 4, буква б), която излага на риск основните ѝ функции, включително поддържането на обществения ред или опазването на националната сигурност; или
 - iii) как държавата членка е изправена пред необичайни и непредвидими обстоятелства извън нейния контрол, последиците от които не биха могли да бъдат избегнати въпреки положената дължима грижа, и как тази ситуация на форсмажорни обстоятелства ѝ пречи да изпълнява задълженията си, определени в член 27, член 45, параграф 1, и член 51, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ и в членове 39, 40, 41 и 46 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺;
- б) когато е приложимо, вида и равнището на мерките за солидарност, предвидени в член 8, параграф 1, които счита за необходими;
 - в) когато е приложимо, дерогациите, предвидени в членове 10 – 13, които счита за необходими; и
 - г) ако държавата членка отправя искане за прилагане на дерогацията, предвидена в член 11, параграф 6, дали възнамерява да предвиди изключване от обхвата на процедурата на границата за конкретни категории кандидати, посочени в параграф 7, буква а) или буква б) от същия член, или прекратяване на прилагането на процедурата на границата за конкретни категории кандидати след индивидуална оценка, предвидена в параграф 9 от посочения член.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

⁺⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

Член 3

Решение за изпълнение на Комисията за установяване на ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства

1. След подаването на мотивираното искане, посочено в член 2, Комисията, в тясно сътрудничество с отправилата искането държава членка и като се консултира със съответните агенции на Съюза и международни организации, по-специално ВКБООН и МОМ, оценява бързо ситуацията съгласно настоящия член и когато са изпълнени условията, определени в член 1, приема решението за изпълнение, посочено в параграф 8 от настоящия член.
2. Освен това Комисията може да приеме препоръка относно прилагането на ускорена процедура за предоставяне на международна закрила на определени категории кандидати, както е посочено в член 14.
3. Комисията уведомява незабавно Европейския парламент, Съвета и държавите членки, че предприема извършването на оценката, посочена в параграф 1.
4. Когато преценява дали държавата членка е изправена пред ситуация на инструментализиране, както е посочено в член 1, параграф 4, буква б) от настоящия регламент, Комисията оценява, наред с другото, следното:
 - а) дали трета държава или враждебно настроен недържавен участник улеснява движението на граждани на трети държави или лица без гражданство към Съюза;
 - б) дали информацията, предоставена от държавата членка, адекватно показва, че дадени действия по буква а) имат за цел да дестабилизируют Съюза или съответната държава членка;

- в) дали е налице неочаквано значително увеличение на натовареността във връзка с молби за международна закрила по външните граници или в съответната държава членка в сравнение със средния брой молби;
- г) дали е възможно да се реагира адекватно на последиците от ситуацията на инструментализиране върху системата за миграция и убежище на съответната държава членка посредством мерките, съдържащи се в инструментариума на ЕС за подкрепа в областта на миграцията в съответствие с член 6, параграф 3 от Регламент 2024/...⁺.

5. Комисията определя дали по отношение на ситуацията, пред която е изправена държавата членка, са изпълнени посочените в член 1 условия, като взема предвид мотивираното искане, посочено в член 2, и с оглед на предоставената информация и показателите за съответната държава членка, посочени в член 9 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺. Комисията оценява информацията, предоставена в мотивираното искане, спрямо положението в съответната държава членка през предходните два месеца и я сравнява с цялостното положение в Съюза.

6. Комисията определя по-специално:

- а) дали системата за убежище, приемане, включително службите за закрила на детето, или миграция на отпавилата искането държава членка, въпреки че е добре подготвена и независимо от вече предприетите мерки, е станала нефункционална в резултат на ситуация на масово пристигане на граждани на трети държави или лица без гражданство, което я е довело до състояние на невъзможност да се справи със ситуацията и дали това може да има сериозни последици за функционирането на общата европейска система за убежище;

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

- б) дали държавата членка е изправена пред ситуация на инструментализиране, посочена в член 1, параграф 4, буква б), която трябва да се преодолее с необходимото и пропорционално използване на мерките, съдържащи се в настоящия регламент;
- в) дали държавата членка е изправена пред необичайни и непредвидими обстоятелства извън нейния контрол, последиците от които не биха могли да бъдат избегнати въпреки положената дължима грижа, и как тази ситуация на форсмажорни обстоятелства ѝ пречи да изпълнява задълженията си, определени в член 27, член 51, параграф 2 и член 60, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ и в членове 39, 40, 41 и 46 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺.

7. При приемането на решението за изпълнение, посочено в параграф 8 от настоящия член, Комисията посочва защо не може да се реагира адекватно на ситуацията на инструментализиране посредством мерките, предвидени в инструментариума на ЕС за подкрепа в областта на миграцията в съответствие с член 6, параграф 3 от Регламент 2024/...⁺⁺.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

8. Когато Комисията установи съгласно параграф 5 от настоящия член, че оценката, посочена в параграф 1, доказва наличието на условията, предвидени в член 1, като взема предвид мотивираното искане, посочено в член 2, и с оглед на предоставената информация и показателите за съответната държава членка, посочени в член 9 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺, Комисията приема без забавяне и във всеки случай не по-късно от две седмици от подаване на мотивираното искане, посочено в член 2 от настоящия регламент, решение за изпълнение, с което определя дали отправилата искането държава членка е в ситуация на криза, посочена в член 1, параграф 4 букви а) или б) от настоящия регламент, или форсмажорни обстоятелства. Комисията предава решението за изпълнение на Европейския парламент и на Съвета.

Член 4

Предложение на Комисията и решение за изпълнение на Съвета за разрешаване на дерогации и установяване на мерки за солидарност

1. Едновременно с приемането на решението за изпълнение на Комисията, посочено в член 3, Комисията по целесъобразност прави предложение за решение за изпълнение на Съвета. Комисията незабавно информира Европейския парламент за това предложение.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

2. Предложението на Комисията а решение за изпълнение на Съвета, посочено в параграф 1, гарантира спазването на принципите на необходимост и пропорционалност и включва:
- а) по целесъобразност, конкретните дерогации, предвидени в членове 10 – 13, за чието прилагане държавата членка следва да получи разрешение;
 - б) по целесъобразност и когато държавата членка е изправена пред ситуация на криза, проект за план за солидарна реакция, който се изготвя след консултация с държавата членка, който гарантира пълната свобода на преценка на допринасящите държави членки при избора между видовете мерки за солидарност, и който включва:
 - i) по целесъобразност, общия размер на приноса за преместване, необходим за справяне със ситуацията на криза;
 - ii) по целесъобразност, другите приложими мерки за солидарност, посочени в член 8, параграф 1, букви б) и в), и равнището на тези мерки, необходимо за справяне с конкретната ситуация на криза;
 - iii) по целесъобразност, общия размер на мерките за солидарност, който се вземе от наличните ангажменти в рамките на годишния солидарен резерв;
 - iv) когато наличните ангажменти в рамките на годишния солидарен резерв, не покриват нуждите, установени в точки i) и ii) от настоящата буква, в плана за солидарна реакция се определят и допълнителните ангажменти, необходими за покриване на тези нужди; и

- v) индикативния принос на всяка държава членка с нейния справедлив дял, изчислен в съответствие с референтния ключ, посочен в член 66 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺; и
- в) когато държавата членка е изправена пред ситуация на криза, посочена в член 1, параграф 4, буква б), идентифицирането на гражданите на трети държави или лицата без гражданство, които са засегнати от тази ситуация.

Когато определя нуждите от солидарност на държавата членка, Комисията взема предвид дали държавата членка вече е ползваща се държава членка съгласно членове 58 и 59 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺.

Когато в мотивираното искане по член 2 държавата членка е посочила преместването като основна или единствена мярка за солидарност за справяне със ситуацията, Комисията взема предвид това искане в своето предложение, без да се засяга свободата на преценка на допринасящите държави членки да избират между видовете мерки за солидарност.

3. В срок от две седмици от получаване на предложението на Комисията, посочено в параграф 1, Съветът оценява предложението и приема решение за изпълнение, с което разрешава на съответната държава членка да прилага дерогациите, предвидени в членове 10 – 13, и установява план за солидарна реакция, предвиден в параграф 2, буква б) от настоящия член, включително мерките за солидарност, от които съответната държава членка може да се възползва за справяне със ситуацията.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

4. По целесъобразност, при приемането на предложението за решение за изпълнение на Съвета, посочено в параграф 1, Комисията може да приеме препоръка относно прилагането на ускорена процедура за предоставяне на международна закрила на някои категории кандидати, както е посочено в член 14.
5. Решението за изпълнение на Съвета гарантира спазването на принципите на необходимост и пропорционалност и излага основанията, на които се базира, определя датата, от която могат да се прилагат дерогациите, предвидени в членове 10 – 13, както и срока на тяхното прилагане, в съответствие с член 5.
- Решението за изпълнение на Съвета:
- а) по целесъобразност, установява конкретните дерогации, предвидени в членове 10 – 13, които държавата членка има право да прилага;
 - б) по целесъобразност, установява план за солидарна реакция, който включва:
 - i) общия размер на приноса за преместване, необходим за справяне със ситуацията на криза, при пълно отчитане на оценката на Комисията;
 - ii) другите приложими мерки за солидарност, посочени в член 8, параграф 1, букви б) и в), и тяхното равнище, необходимо за справяне със ситуацията на криза;
 - iii) общия размер на приноса на мерките за солидарност, който се взема от годишния солидарен резерв;

- iv) допълнителните ангажменти за покриване на нуждите за справяне със ситуация на криза, ако съществуващите ангажменти в солидарния резерв, не са достатъчни;
- v) конкретния принос на всяка държава членка, за който е поела ангажимент съгласно нейния справедлив дял, изчислен в съответствие с референтния ключ, посочен в член 66 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺;
- в) когато съответната държава членка е изправена пред ситуация на криза, посочена в член 1, параграф 4, буква б), идентифицирането на гражданите на трети държави или лицата без гражданство, които са засегнати от тази ситуация.

Съветът незабавно предава на Европейския парламент и на Комисията решението за изпълнение.

Член 5

Продължителност

1. Без да се засяга параграф 3 от настоящия член, срокът на прилагане на дерогациите и мерките за солидарност, предвидени в решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 4, параграф 3, е три месеца. Освен ако решението не бъде отменено по силата на член 6, параграф 3, срокът на прилагане може да бъде удължен еднократно с три месеца, при потвърждение от страна на Комисията, че ситуацията на криза или форсмажорни обстоятелства продължава да съществува.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

2. В края на срока, посочен в параграф 1, и по искане на съответната държава членка, Комисията може да представи предложение за ново решение за изпълнение на Съвета за изменение или удължаване на конкретните дерогации или на плана за солидарна реакция, както е посочено в член 4, параграф 5, за срок, който не надвишава три месеца. Освен ако решението не бъде отменено съгласно член 6, параграф 3, този срок може да бъде удължен еднократно с три месеца при потвърждение от страна на Комисията, че ситуацията на криза или форсмажорни обстоятелства продължава да съществува. Прилага се член 4, параграфи 3 и 5.
3. Държавите членки, изправени пред ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства, прилагат членове 10 – 13 не по-дълго от строго необходимото за справяне със ситуацията и във всеки случай не по-дълго от срока, определен в решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 4, параграф 3. Общата продължителност на прилагане на мерките не надвишава продължителността на ситуацията на криза или форсмажорни обстоятелства и е максимум 12 месеца.

Член 6

Мониторинг

1. Комисията и Съветът постоянно следят дали дадена ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства, установени в решение за изпълнение на Комисията по член 3, параграф 8, продължават да съществуват.
2. Комисията обръща специално внимание на спазването на основните права и хуманитарните стандарти и може да поиска от Агенцията в областта на убежището да започне специален мониторинг съгласно член 15, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2303.

3. Когато Комисията прецени, че обстоятелствата, довели до установяването на ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства, са престанали да съществуват, тя предлага отмяната на решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 4, параграф 3. Когато сметне за целесъобразно въз основа на съответната информация, Комисията предлага приемането на ново решение за изпълнение на Съвета за разрешаване на изменението или удължаването на прилагането на мерките, определени в съответствие с член 5, параграф 2.
4. На всеки три месеца след влизането в сила на решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 4, параграф 3, Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета относно прилагането на това решение, по-специално относно ефективността на мерките, предприети за справяне със ситуацията на криза или форсмажорни обстоятелства, и преценява дали ситуацията продължава да съществува и дали мерките са все още необходими и пропорционални.

Член 7

Координатор на ЕС в областта на солидарността

Координаторът на ЕС в областта на солидарността, създаден с членове 15 и 60 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺, в допълнение към задачите, изброени в тези членове:

- а) подкрепя дейностите по преместване от съответната държава членка към допринасящата държава членка съгласно настоящия регламент;
- б) насърчава култура на подготвеност, сътрудничество и устойчивост между държавите членки в областта на убежището и миграцията, включително чрез обмен на най-добри практики.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

За тази цел координаторът на ЕС в областта на солидарността получава актуална информация от мрежата на ЕС за подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията в рамките на съответните етапи на подробния план за подготвеност и кризи в областта на миграцията съгласно Препоръка (ЕС) 2020/1366 в първоначалната ѝ редакция.

Координаторът на ЕС в областта на солидарността на всеки две седмици предоставя бюлетин за състоянието на прилагането и функционирането на механизма за преместване. Този бюлетин се изпраща на Европейския парламент и на Съвета.

Глава III

Мерки за солидарност, приложими в ситуация на криза

Член 8

Мерки за солидарност и подкрепа в ситуация на криза

1. Държавите членки, изправени пред ситуация на криза, могат да посочат в мотивираното си искане по член 2 следните видове принос:
 - а) премествания, които се извършват съгласно процедурите, предвидени в членове 67 и 68 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺,
 - і) на кандидати за международна закрила;

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

ii) на лица, на които е предоставена международна закрила, по-малко от три години преди приемането на акта за изпълнение на Съвета за създаване на годишния солидарен резерв, когато е постигнато съгласие на двустранна основа между съответната допринасяща държава членка и ползваща се държава членка;

- б) финансов принос, насочен към действия от значение за справяне със ситуацията на криза в съответната държава членка или в съответните трети държави, при пълно зачитане на правата на човека, който ще се предостави от други държави членки съгласно член 64 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺;
- в) алтернативни мерки за солидарност, както е посочено в [член 56, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС) 2024/...⁺, които са специално необходими за справяне със ситуацията на криза, и в съответствие с член 65, параграфи 2 и 3 от посочения регламент; тези мерки се считат за финансова солидарност и тяхната действителна стойност се определя въз основа на обективни критерии.

2. При извършване на преместванията, посочени в параграф 1, буква а) от настоящия член, държавите членки обръщат приоритетно внимание на преместването на уязвими лица в съответствие с член 60 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

Член 9

Компенсация на отговорността

1. Когато допълнителните ангажименти за преместване, определени в решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 4, параграф 3, и ангажиментите, предоставени в годишния солидарен резерв, са по-малко от нуждите от преместване, установени в решението за изпълнение на Съвета:
 - а) допринасящите държави членки поемат отговорност до 100% от нуждите от преместване, посочени в плана за солидарна реакция, създаден с решението за изпълнение на Съвета за молбите за международна закрила, за които държавата членка, изправена пред ситуация на криза, е определена като компетентна;
 - б) когато прилагат буква а) от настоящата алинея и при необходимост, допринасящите държави членки поемат отговорност над своя справедлив дял чрез дерогация от член 63, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺;
 - в) когато се прилагат букви а) и б) от настоящата алинея, член 63, параграфи 6, 8 и 9 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ се прилагат *mutatis mutandis*.

Когато Директива 2001/55/ЕО се задейства във връзка със същата ситуация, посочена в член 1, параграф 4, буква а), и в момента на задействането държавите членки се договорят да не прилагат член 11 от посочената директива, задължителното прехвърляне на отговорността съгласно настоящия член не се прилага. Когато решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 4, параграф 3, разрешава на съответната държава членка да прилага член 13, задължителното прехвърляне на отговорността съгласно настоящия член не се прилага.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

2. Когато прилагането на параграф 1 не е достатъчно, за да покрие 100% от нуждите от преместване, определени в решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 4, параграф 3, Форумът на високо равнище на ЕС за солидарност се свиква отново по спешност в съответствие с член 13, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ и съгласно процедурата, предвидена в член 57 от посочения регламент.
3. Ползваща се държава членка може да поиска от другите държави членки да поемат отговорност за разглеждането на молбите за международна закрила, за които ползващата се държава членка е била определена за компетентна, вместо преместване в съответствие с процедурата, предвидена в член 69 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺.
4. Когато допринасяща държава членка е станала компетентна за молби, надхвърлящи нейния справедлив дял в съответствие с параграф 1, буква б) от настоящия член или член 13, тя има право:
 - а) да намали пропорционално своя справедлив дял във връзка с бъдещия солидарен принос през предстоящите годишни цикли на Регламент (ЕС) 2024/...⁺ със съответния брой молби, с които тази държава членка е допринесла над своя справедлив дял за период от пет години;

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

- б) да намали своя справедлив дял във връзка с бъдещия солидарен принос, определен в решение за изпълнение на Съвета, прието съгласно член 4, параграф 3, със съответния брой молби, с които тази държава членка е допринесла над своя справедлив дял; такова намаление може да бъде поискано само в срок от пет години от датата, на която решението за изпълнение на Съвета, вследствие на което държавата членка е превишила своя справедлив дял, вече не е в сила.

5. Когато държава членка възнамерява да използва възможността, предвидена в параграф 4, тя уведомява Комисията за това. Уведомлението съдържа броя на молбите, за които държавата членка е поела отговорност над своя справедлив дял, и намалението, което възнамерява да извърши през предстоящите годишни цикли на Регламент (ЕС) 2024/...⁺ или по време на изпълнението на решение за изпълнение на Съвета, прието съгласно член 4, параграф 3.

Ако след приключване на разглеждането на уведомлението, посочено в предходната алинея, Комисията потвърди, че съответната държава членка е допринесла над своя справедлив дял, тя разрешава на тази държава членка, чрез акт за изпълнение, да намали своя справедлив дял със съответния брой молби, с които тази държава членка е допринесла над своя справедлив дял, през предстоящите годишни цикли на Регламент (ЕС) 2024/...⁺ или при изпълнението на решение за изпълнение на Съвета, прието съгласно член 4, параграф 3, в срока, посочен в параграф 4, буква б) от настоящия член, с цел подпомагане на друга държава членка, или когато се изисква компенсация на отговорността съгласно параграф 1, буква б) от настоящия член.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

6. Когато нуждите от солидарност на други държави членки, които са ползващи се държави членки съгласно член 58 или 59 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺, не могат да бъдат удовлетворени заради това, че държавата членка, изправена пред ситуация на криза, вече е използвала наличните в годишния солидарен резерв ангажменти съгласно член 4, параграф 5, буква б) от настоящия член, Форумът на високо равнище на ЕС за солидарност се свиква отново по спешност в съответствие с член 13 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ и при спазване на процедурата, определена в член 57 от посочения регламент.
7. Когато в резултат на мерките, необходими за подкрепа на държавата членка, изправена пред ситуация на криза, които са включени в решението за изпълнение на Съвета, както е посочено в член 4, параграф 3, буква а), друга държава членка счита, че е подложена на миграционен натиск или че е изправена пред значима миграционна ситуация по смисъла на съответно на член 2, точки 24 и 25 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺, или че е изправена пред ситуация на криза, тази държава членка може да поиска мерки за солидарност или пълно или частично намаляване на своя солидарен принос в съответствие с посочения регламент, или мерки за солидарност и подкрепа в съответствие с настоящия регламент.
- При оценката на мотивираното искане на държавата членка, посочено в член 2 от настоящия регламент, в допълнение към информацията, посочена в членове 9 и 10 от Регламент 2024/...⁺, Комисията взема предвид също така дали тази държава членка е поела отговорност за разглеждането на молби за международна закрила над своя справедлив дял.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

Глава IV

Дерогации

Член 10

*Регистриране на молби за международна закрила
в ситуации на криза или форсмажорни обстоятелства*

1. В ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства чрез дерогация от член 28 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ държава членка, изправена пред такава ситуация, може да регистрира молби, подадени в периода, по време на който се прилага настоящият параграф, не по-късно от четири седмици след подаването на тези молби.
2. При прилагането на параграф 1 съответната държава членка дава приоритет на регистрацията на молбите на лицата със специални потребности за приемане, както е определено в Директива (ЕС) 2024/...⁺⁺, и на ненавършилите пълнолетие лица и членовете на техните семейства.
3. При прилагането на параграф 1 държавите членки могат да дадат приоритет на регистрацията на молби, които е вероятно да са основателни.
4. В ситуация на криза, посочена в член 1, параграф 4, буква а), дерогацията, посочена в параграф 1 от настоящия член, може да се прилага само по време на срока, определен в първоначалното решение за изпълнение на Съвета, посочено в член 4, параграф 3, но не и по време на последващи удължавания на срока съгласно член 5, параграф 1 или 2.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

⁺⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на директивата, съдържащ се в документ PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

5. В съответствие с член 3 от Директива (ЕС) 2024/...⁺ и Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺ държавите членки гарантират, че кандидатите имат достъп и са в състояние действително да упражняват правата си съгласно тези инструменти веднага щом подадат молба и независимо кога се извършва регистрацията. Съответната държава членка надлежно информира гражданите на трети държави или лицата без гражданство на език, който те разбират или за който основателно може да се предполага, че разбират, за приложената мярка, местонахождението на регистрационните пунктове, включително граничните контролно-пропускателни пунктове, които са достъпни за регистрация и подаване на молба за международна закрила, както и за продължителността на мярката.
6. При подаване на мотивирано искане по член 2, параграф 1 държавата членка може да уведоми Комисията, че счита за необходимо да приложи дерогацията, предвидена в параграф 1 от настоящия член, преди да бъде дадено разрешение за нея в решението за изпълнение на Съвета по член 4, параграф 3, като посочи точните причини, които налагат предприемането на незабавни действия.

В този случай съответната държава членка може да прилага дерогацията, предвидена в параграф 1 от настоящия член за срок, който не надвишава 10 дни, от деня след датата на подаване на искането, освен ако с решението за изпълнение на Съвета по член 4, параграф 3 не се разрешава на съответната държава членка да продължи да прилага дерогацията.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на директивата, съдържащ се в документ PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

⁺⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

7. Удължаването на срока за регистрация на молбите за международна закрила не засяга задълженията за спазване на сроковете, посочени в член 15, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2024/...⁺.

Член 11

Мерки, приложими към процедурата на границата за убежище в ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства

1. В ситуация на криза, или форсмажорни обстоятелства по отношение на молби, подадени в периода, в който се прилага настоящия член, държавите членки могат да дерогират от член 51, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺, като удължат максималната продължителност на процедурата на границата за разглеждане на молбите, посочена в същия член, с допълнителен срок от най-много шест седмици. Този срок не може да се използва в допълнение към срока, посочен в член 51, параграф 2, трета алинея от посочения регламент.
2. В ситуация на криза, посочена в член 1, параграф 4, буква а), или форсмажорни обстоятелства, чрез дерогация от член 45, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺ от държавите членки не може да се изисква да разглеждат в рамките на процедура на границата молбите, които са подадени от кандидати, посочени в член 42, параграф 1, буква й) от същия регламент, когато мерките в плана за действие при извънредни ситуации на съответната държава членка, посочен в член 32 от Директива (ЕС) 2024/...⁺⁺⁺, не са достатъчни за справяне с тази ситуация.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 15/24 [2016/0132(COD)].

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

⁺⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на директивата, съдържащ се в документ PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

3. В ситуация на криза, посочена в член 1, параграф 4, буква а), чрез дерогация от член 45, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ държавите членки могат да намалят прага, предвиден в член 42, параграф 1, буква й), на 5%.
4. В ситуация на криза, посочена в член 1, параграф 4, буква а), чрез дерогация от член 44, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ държавите членки могат, в рамките на процедура на границата, да вземат решения по основателността на дадена молба, когато кандидатът е гражданин на трета държава – или в случая на лица без гражданство – е имал предишно обичайно местопребиваване в трета държава, за която процентът на решенията, с които се предоставя международна закрила от решаващия орган, е 50% или по-малко по последните налични средногодишни данни на Евростат за целия Съюз, в допълнение към случаите, посочени в член 42, параграф 1, буква й) от посочения регламент, като вземат предвид бързо променящите се нужди от закрила, които може да възникнат, в държавата на произход според посоченото в тримесечните актуализации на данните на Евростат.
5. При прилагането на параграф 3 или 4 от настоящия член съответната държава членка разглежда приоритетно молбите за международна закрила, които са подадени от лица със специални процедурни нужди или специални потребности за приемане, както е определено в Директива (ЕС) 2024/...⁺ и в Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺, и от ненавършили пълнолетие лица и членове на техните семейства. При прилагането на параграф 3, 4 или 6 от настоящия член съответната държава членка може също да даде приоритет на разглеждането на молби за международна закрила, които е вероятно да са основателни.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

⁺⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)).

6. В ситуация на криза, посочена в член 1, параграф 4, буква б), чрез дерогация от член 44, параграф 1, буква б) и член 53, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ държавите членки могат, в рамките на процедура на границата, да вземат решения по основателността на всички молби, които са подадени от граждани на трета държава или лица без гражданство, които са обект на инструментализиране и които са регистрирани по време на периода, през който се прилага настоящият параграф.
7. При прилагането на параграф 6 държавите членки:
- а) изключват от обхвата на процедурата на границата ненавършилите пълнолетие лица на възраст под 12 години и членовете на техните семейства и лицата със специални процедурни нужди или специални потребности за приемане, както е определено в Директива (ЕС) 2024/...⁺⁺ и в Регламент (ЕС) 2024/...⁺; или
 - б) прекратяват прилагането на процедурата на границата по отношение на следните категории кандидати, когато въз основа на индивидуална оценка се установи, че има вероятност молбите им да са основателни:
 - і) ненавършили пълнолетие лица на възраст под 12 години и членове на техните семейства; и

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)).

- ii) уязвими лица със специални процедурни нужди или специални потребности за приемане, както е определено в Директива (ЕС) 2024/...⁺ и в Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺.

Настоящият параграф не засяга задължителния характер на процедурата на границата, както е посочено в член 46 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺.

8. Когато на съответната държава членка е разрешено да прилага дерогацията, посочена в параграф 6 от настоящия член, в решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 4, параграф 3, се уточнява дали се прилага параграф 7, буква а) или параграф 8, буква б), на база на посоченото от съответната държава членка в съответствие с член 2, параграф 2, буква г).
9. Държавата членка, изправена пред ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства, не прилага или спира да прилага дерогациите от процедурата за предоставяне на убежище, предвидени в параграфи 4 и 6 от настоящия член, в случаите, когато са налице медицински причини за неприлагане на процедурата на границата в съответствие с член 53, параграф 2, буква г) от Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺ или когато не може да бъде предоставена необходимата подкрепа на кандидатите със специални потребности за приемане в съответствие с Директива (ЕС) 2024/...⁺ или на кандидатите със специални процедурни нужди в съответствие с член 53, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на директивата, съдържащ се в документ PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

10. За целите на прилагането на дерогациите, посочени в настоящия член, се прилагат основните принципи на правото на убежище и зачитането на принципа на забрана за връщане, както и гаранциите, предвидени в глави I и II от Регламент (ЕС) 2024/...⁺, за да се гарантира, че правата на лицата, търсещи международна закрила, включително правото на ефективни правни средства за защита, са защитени.

Организациите и лицата, на които съгласно националното право е разрешено да предоставят съвети и консултации, имат действителен достъп до кандидатите, задържани в центрове за задържане или намиращи се на гранични контролно-пропускателни пунктове. Държавите членки могат да наложат ограничения на такива действия, когато по силата на националното право те са обективно необходими за сигурността, обществения ред или административното управление на място за задържане, при положение че достъпът не става сериозно ограничен или невъзможен.

11. Дерогациите, предвидени с настоящия член не засягат процеса на определяне на държавата членка, компетентна в рамките на Регламент (ЕС) 2024/...⁺. В случай че процесът е по-дълъг от максималната продължителност на процедурата на границата за убежище в ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства, процесът и оставащата част от процедурата приключват на територията на определящата държава членка в съответствие с член 51 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺.

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

Член 12

Удължаване на сроковете, посочени за исканията за поемане на отговорност, уведомленията за обратно приемане и прехвърлянията, в ситуация на криза, посочена в член 1, параграф 4, буква а), или форсмажорни обстоятелства

1. В ситуация на криза, посочена в член 1, параграф 4, буква а), или форсмажорни обстоятелства, която прави невъзможно за държава членка, изправена пред такава ситуация, спазването на сроковете, посочени в членове 39, 40, 41 и 46 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺, или приемането на лица, за които тя е компетентна съгласно посочения регламент, държавите членки могат да дерогират едновременно от сроковете, посочени в членове 39, 40 и 41 и член 46 от посочения регламент.
2. Когато държава членка прилага дерогацията, предвидена в параграф 1 от настоящия член, същата държава членка:
 - а) подава искане за поемане на отговорност по член 39 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ в срок от четири месеца от датата, на която е била регистрирана молбата;
 - б) отговаря на искане за поемане на отговорност по член 40 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ в срок от два месеца от получаване на искането;
 - в) подава уведомление за обратно приемане по член 41 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ в срок от един месец от получаването на положителния резултат в Евродак или потвърждава получаването му в срок от един месец от уведомяването; и

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

г) извършва прехвърляне по член 46, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ в срок от една година от приемането на искането за поемане на отговорност или от потвърждението на уведомлението за обратно приемане от друга държава членка, или на окончателното решение по обжалване или преразглеждане на решение за прехвърляне, което има суспензивно действие в съответствие с член 43, параграф 3 от посочения регламент.

3. Ако посочената в параграф 1 държава членка не спазва сроковете, предвидени в параграф 2, буква а), б) или г) от настоящия член, компетентността за разглеждането на молбата за международна закрила съгласно Регламент (ЕС) 2024/...⁺ е за същата държава членка или се прехвърля върху нея.
4. Когато се прилага параграф 1 от настоящия член, прехвърляния съгласно член 46 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ към компетентната държава членка, изправена пред ситуация на криза, посочена в член 1, параграф 4, буква а) от настоящия регламент, или форсмажорни обстоятелства, не се извършват, докато тази държава членка не престане да е изправена пред такава ситуация, освен ако поради индивидуалните обстоятелства на кандидата компетентната държава членка не се е съгласила да приеме съответното лице. Ако прехвърлянето не се извърши в срок от една година от приемането на искането за поемане на отговорност или от потвърждението на уведомлението за обратно приемане от друга държава членка, или от окончателното решение по обжалване или преразглеждане на решение за прехвърляне, което има суспензивно действие в съответствие с член 43, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺, включително поради продължаващата ситуация на криза, посочена в член 1, параграф 4, буква а) от настоящия регламент, или форсмажорни обстоятелства, чрез дерогация от член 46, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ компетентната държава членка, изправена пред такава ситуация, се освобождава от задълженията си да поеме отговорност за съответното лице или да го приеме обратно и отговорността се прехвърля върху прехвърлящата държава членка.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

Член 13

Дерогации от задължението за обратно приемане на кандидат в ситуация на извънредно масово пристигане

1. Чрез дерогация от член 36, параграф 1, буква б) и член 38, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ в ситуация на криза, посочена в член 1, параграф 4, буква а) от настоящия регламент, когато масовото пристигане на граждани на трети държави или лица без гражданство е от толкова изключителен мащаб и интензивност, че може да създаде сериозен риск от съществени недостатъци при третирането на кандидатите, като по този начин създаде сериозен риск да направи нефункционална общата европейска система за убежище, държава членка, изправена пред такава ситуация, може да бъде освободена от задължението си:
 - а) за обратно приемане на кандидат, гражданин на трета държава или лице без гражданство, по отношение на които тази държава членка е определена като компетентна съгласно член 16, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺, когато тази компетентност е била определена съгласно член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺, или
 - б) за обратно приемане на кандидат съгласно член 38, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺.

Настоящият параграф се прилага само когато молбата е била регистрирана в държавата членка, изправена пред такава ситуация, в срока, определен в решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 4, параграф 3 от настоящия регламент, който не надвишава четири месеца преди датата на приемане на това решение за изпълнение на Съвета.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

⁺⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 15/24 [2016/0132(COD)].

2. Когато се прилага параграф 1 от настоящия член и държавата членка, изправена пред такава ситуация, е определена за компетентна съгласно член 16, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺, тази държава членка се освобождава от задължението си да приеме обратно засегнатото лице и отговорността се прехвърля върху държавата членка, в която е регистрирана втората молба.

Държавата членка, която става компетентна съгласно първата алинея от настоящия параграф, посочва в Евродак, че е станала компетентна държава членка в съответствие с член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺.

3. Чрез дерогация от член 38, параграфи 2 и 4 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ когато се прилага параграф 1 от настоящия член и държавата членка, изправена пред такава ситуация, е длъжна да приеме обратно кандидат съгласно член 38, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺, държавата членка, в която е регистрирана втората молба, прилага процедурите, предвидени в част III от посочения регламент, с изключение на член 16, параграф 2, член 17, параграфи 1 и 2, член 25, параграф 5 и член 33, параграфи 1 и 2, и задължението за обратно приемане на кандидат съгласно член 38, параграф 4 се прехвърля върху тази държава членка.

Когато не може да бъде определена компетентна държава членка по първата алинея от настоящия параграф, държавата членка, в която е регистрирана втората молба, е компетентна за разглеждането на молбата за международна закрила. Молбите за международна закрила, за които държава членка е изпратила уведомление за обратно приемане съгласно член 41 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ преди датата на приемане на решението за изпълнение на Съвета, посочена в член 4, параграф 3 от настоящия регламент, не са засегнати от настоящата алинея.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

⁺⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 15/24 [2016/0132(COD)].

Държавата членка, която става компетентна съгласно втора алинея от настоящия параграф, посочва в Евродак, че е станала компетентната държава членка в съответствие с член 16, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺.

Глава V

Ускорена процедура

Член 14

Ускорена процедура

1. Когато обективни обстоятелства сочат, че молбите за международна закрила от групи кандидати от конкретна държава на произход или от предишно обичайно местопребиваване или от част от такава държава, са основателни или ако това може да се прецени въз основа на критериите, предвидени в Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺, Комисията може, след консултация с Форума на високо равнище на ЕС за солидарност, да приеме препоръка за прилагането на ускорена процедура, като предостави цялата необходима информация с оглед улесняване, по-специално, на прилагането от решаващите органи на член 13, параграф 11, буква а) и член 34, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺⁺.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 15/24 [2016/0132(COD)].

⁺⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 70/23 [2016/0223(COD)].

⁺⁺⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

2. Когато вследствие на приемането на препоръката, посочена в параграф 1 от настоящия член, решаващият орган приложи член 13, параграф 12, буква а)) от Регламент (ЕС) 2024/...⁺, за да не проведе индивидуално интервю, и член 34, параграф 5, буква а) от посочения регламент, за да даде предимство на разглеждането на молбата, тъй като молбата вероятно е основателна, той гарантира, чрез дерогация от член 35, параграф 4 от посочения регламент, че разглеждането на молбата по същество приключва не по-късно от четири седмици от подаването на молбата.
3. Когато преценява дали да приеме препоръката, посочена в параграф 1, Комисията може да се консултира със съответните агенции на Съюза, ВКБООН и други организации, работещи в тази област.

Глава VI

Заклучителни разпоредби

Член 15

Специални разпоредби и гаранции

В ситуация на криза, когато държава членка прилага дерогациите, посочени в членове 10 - 13, тя надлежно информира гражданите на трети държави или лицата без гражданство на език, който те разбират или за който основателно може да се предполага, че разбират, за приложените мерки, местонахождението на регистрационните пунктове, включително граничните контролно-пропускателни пунктове, които са достъпни за регистрация и подаване на молба, както и за продължителността на мерките.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

Член 16

Подготвеност при кризи

1. Националните стратегии, изготвяни от държавите членки в съответствие с член 7 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺, включват също:
 - а) превантивни мерки, за да се гарантира достатъчна степен на подготвеност и да се намали рискът, свързан със ситуации на криза и планове за действие при извънредни ситуации, като се вземат предвид плановете за действие при извънредни ситуации в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/2303 и Регламент (ЕС) 2019/1896 и Директива (ЕС) 2024/...⁺⁺ и докладите на Комисията, изготвени в рамките на подробния план за подготвеност и кризи в областта на миграцията;
 - б) анализ на мерките, необходими за реагиране и разрешаване на ситуации на криза и форсмажорни обстоятелства в съответната държава членка, включително мерки за защита на правата на кандидатите за международна закрила и на лицата, на които е предоставена международна закрила, и други форми на закрила.
2. За целите на параграф 1 държавите членки могат да се консултират с Комисията и съответните органи, служби и агенции на Съюза, по-специално Агенцията в областта на убежището, както и с регионалните и местните органи, когато е целесъобразно и в съответствие с националното право.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

⁺⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на директивата, съдържащ се в документ PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

3. Когато е необходимо, държавите членки преразглеждат националните стратегии, изготвяни в съответствие с член 7] от Регламент (ЕС) 2024/...⁺, и във всеки случай не по-късно от една година от датата, на която ситуацията на криза е приключила в съответствие с член 5 от настоящия регламент.

Член 17

Сътрудничество и оценка

1. За да се гарантира безпроблемното прилагане на мерките, съдържащи се в решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 4, параграф 3 от настоящия регламент, Координаторът на ЕС в областта на солидарността свиква първо заседание на Форума на техническо равнище на ЕС за солидарност, посочен в член 14, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺ веднага след приемането на такова решение за изпълнение на Съвета. След това първо заседание Форумът на техническо равнище на ЕС за солидарност заседава толкова пъти, колкото е необходимо.
2. Държавата членка в ситуация на криза може да отправи искане за съдействие от всички органи, които са в състояние да увеличат в кратък срок човешките ресурси на своите компетентни органи в съответствие с член 5 от Регламент (ЕС) 2024/...⁺⁺, както и за помощ от експертите на Агенцията в областта на убежището в съответствие с член 5, буква а) от посочения регламент и член 16, параграф 2, буква б) и член 21, параграф 3, буква г) от Регламент (ЕС) 2021/2303.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 21/24 [2020/0279(COD)].

⁺⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

3. Комисията, Европейският парламент, Съветът, съответните агенции на Съюза и държавата членка, изправена пред ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства, си сътрудничат тясно и редовно се информират взаимно за изпълнението на решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 4, параграф 3.
4. Държавата членка, изправена пред ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства, продължава да докладва на Комисията всички относими данни, включително статистически данни, които са от значение за изпълнението на настоящия регламент. Освен това съответната държава членка предоставя на Комисията конкретната информация, необходима за извършване на преразглеждането съгласно член 6, параграф 3 и за представянето на предложението за отмяна или удължаване на решението за изпълнение на Съвета, както и всякаква друга информация, която Комисията може да поиска въз основа на това.
5. Държавата членка, изправена пред ситуация на криза или форсмажорни обстоятелства, продължава тясното сътрудничество ВКБООН и с всички останали организации, натоварени от държавата членка със задачи съгласно настоящата глава и Регламент (ЕС) 2024/...⁺, и Директива (ЕС) 2024/...⁺⁺.
6. При упражняването на своите правомощия и изпълнението на отговорностите си по настоящия член Комисията и Съветът гарантират по всяко време спазването на принципите на необходимост и пропорционалност.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 16/24 [2016/0224A(COD)].

⁺⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на директивата, съдържащ се в документ PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

Член 18
Финансова подкрепа

1. Държавите членки, които предприемат преместване като мярка за солидарност, могат да се възползват от финансова подкрепа от Съюза при условията, посочени в член 11, параграф 9 от Регламент (ЕС) 2021/1147, включително за мерки за ранна интеграция, прилагани от регионалните и местните органи.
2. Спешната финансова подкрепа за държава членка в ситуация на криза може да бъде разпределена съгласно член 31, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/1147, включително за изграждането, поддръжката и ремонта на приемната инфраструктура, необходима за прилагането на настоящия регламент, в съответствие със стандартите, предвидени в Директива (ЕС) 2024/...⁺.

Член 19
Изменение на Регламент (ЕС) 2021/1147

В член 31, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1147 се добавя следната буква:

- „ба) ситуация на криза по смисъла на член 1, параграф 4, буква а) от Регламент (ЕС) 2024/... на Европейския парламент и на Съвета*⁺⁺.

* Регламент (ЕС) 2024/... на Европейския парламент и на Съвета за справяне със ситуации на криза и форсмажорни обстоятелства в областта на миграцията и убежището и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1147 (ОВ L, ..., ELI:...).

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на директивата, съдържащ се в документ PE-CONS 69/23 [2016/0222(COD)].

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 19/24 [2020/0277(COD)], и въведете номера, датата, заглавието, препратката към ОВ и ELI на посочения регламент в бележката под линия.

Член 20

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от ... [първия ден на двадесет и петия месец след влизането му в сила].

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател